

Případová studie Role školy v regionu

ZŠ Hučák a jeho role v regionu

Škola s plánem – Jenským plánem

Motto:

“Učíme se, pracujeme, zpíváme a hrajeme si společně. Všichni jsme za naše společenství zodpovědní.” Peter Peterson

Vypracoval Mgr. Jan Sýkora

Design případové studie	5
Popis školy, ideje školy, základní principy práce	6
Vize školy pro období 2016 – 2021	9
Struktura ZŠ	11
Role Hučáku v regionu – rozvoj v čase	12
Perioda vzniku – vytváření komunity roky 2014 -2017	12
Rok první období imaginativního tvoření školy aneb Začalo to kávovarem	12
Jaká tedy byla role školy v regionu v prvním roce?	18
Rok druhý, aneb tvoříme dvě školy najednou – Hučák je místem, kde to hučí	18
První školní rok 2016/2017 – stabilizace – vytváření vztahu v prostředí	21
Další roky – přebírání zodpovědnosti a hledání svého místa	23
Zastoupení ZŠ Hučák - role v kontextu rozvoje vzdělávání v ČR	28
Budoucnost a směřování Hučáku v kontextu světa okolo	31
Vyhodnocení výzkumných otázek případové studie	32
Přílohy	34

Kontaktní údaje:

Základní škola Hučák

Lochenice 83, 503 02

IČO: 04770731

Číslo účtu: 6910089312/5500

Místo poskytování vzdělávání:

V Lipkách 692/1A, Hradec Králové 2, 500 02

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Hučák

Škola s plánem – Jenským plánem

Ředitel ZŠ:

Jan Sýkora, 777 838 567, info@hucak.cz

Zřizovatel školy:

Jan Sýkora, 777 838 567, info@hucak.cz

Obory činností:

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

id. zařízení	Typ	Název zařízení	Obec	Ulice	Č.p.	Č.o.	M.část	PSČ	Cizí vyučovací jazyk	Kapacita	Platnost zařízení
181076071	B00	Základní škola	Lochenice		83		Lochenice	50302		140	Platné
181077582	G21	Školní družina	Lochenice		83		Lochenice	50302		55	Platné
181102731	G22	Školní klub	Hradec Králové	V Lipkách	692	1		50002		15	Platné

Místo	Ulice	Č.p.	Č.o.	M.část.	PSČ	Platnost
Lochenice		83		Lochenice	50302	Platné
Hradec Králové	V Lipkách	692	1	Hradec Králové	50002	Platné

Na škole jsou vyučovány tyto obory vzdělání:

Kód oboru	Popis oboru	Forma vzdělávání	Cizí jazyk	vyučovací	Délka vzdělávání	Kapacita oboru	Platnost	Dobíhající obor
79-01-C/01	Základní škola	denní			9 r. 0 měs.	140	Platné	Ne

Design případové studie

Případová studie stojí na smíšeném designu, který využívá metod osobní případové studie a případové studie organizace. Dle Marše "Případová studie se využívá pro pedagogické účely a jejím cílem je zkvalitnit výuku dětí, dospívajících i dospělých, přiblížit ji reálnému životu. Motivovat žáky a studenty k učení tím, že se jim předkládají k řešení zajímavé problémy z běžného života a nebo modelové případy (blíže viz např. Pedagogika, roč. 65, č. 2, 2015, s. 113–142). Zvláště užitečné mohou být případové studie v přípravě budoucích učitelů, i když se u nás na fakultách připravujících učitele s nimi zatím příliš nepracuje¹". Případová studie Role základní školy Hučák v regionu stojí na studiu literatury, rešerších v textech a kvalitativních rozhovorech se zúčastněnými aktéry. Doplnkově jsou využívána výzkumná šetření a data z nich, která byla realizována na ZŠ Hučák. Jde například o testy Kalibro, nástroje z programu Cesta ke kvalitě, a to zejména nástroj Společenstvo prvního stupně.

Hlavní výzkumnou otázkou je:

Jaká je role ZŠ Hučák v regionu?

Dílní výzkumné otázky jsou stanoveny takto:

- Jaké inovativní prvky či činnosti škola v kontextu regionu realizuje?
- Proč se tyto činnosti realizují a mají nějaký vliv na region?
- Mění se tato role v kontextu linearity času?
- Jaké zdroje jsou potřeba pro naplňování role uvedené školy v regionu?

¹ Pedagogika, roč. 65, č. 2, 2015, s. 113–142 <http://userweb.pedf.cuni.cz/wp/pedagogika/>

Popis školy, ideje školy, základní principy práce

Základní škola Hučák je nestátní školou zřizovanou fyzickou osobou. Základní škola Hučák využívá etablovaný vzdělávací systém Jenský plán, který je nejvíce propracován v Nizozemí. Jenský plán je v rámci vzdělávání v České republice relativně nový směr, proto škola spolupracuje nejen s Asociací Jenských škol v Nizozemí, ale i s dalšími reformními školami v České republice. Základní škola Hučák je zakládající organizací Asociace malých inovativních škol – tzv. MIŠ a dlouhodobě spolupracuje se střešními vzdělávacími organizacemi v ČR.

Základní škola Hučák sídlí v budově staré školy projektované architektem Josefem Gočárem, která i nyní vytváří dobré prostředí pro vzdělávání. Škola je v centru města, a tak je zabezpečena dobrá dopravní dostupnost.

Děti pracují ve věkově smíšených skupinách, které se systematicky mění. Při naplněném stavu bude ve škole celkem šest tříd žáků. Každou třídu tvoří polovina žáků z daného trojročí (například jedna třída prvního trojročí zahrnuje polovinu žáků z 1. ročníku, polovinu žáků z 2. ročníku a polovinu žáků z 3. ročníku, celkem 18-20 dětí). Tento systém přináší podobné výhody jako tzv. malotřídní uspořádání. Práce v trojročích je jedním ze základních předpokladů dobré práce v ZŠ Hučák, protože oproti rozdělení žáků na jednotlivé ročníky zvyšuje míru spolupráce, ohleduplnosti, respektu mezi žáky. Současně snižuje riziko patologických jevů, usnadňuje vzájemné bližší poznání žáků napříč věkovou strukturou. V neposlední řadě umožňuje žákům, aby se v různých oblastech přirozeněji a efektivněji vzdělávali právě na té úrovni, kterou aktuálně zvládají. Práce v trojročích vyžaduje od učitelů a asistentů jiný způsob práce než ve třídách jednorozhodkových. To je jeden z důvodů, proč přijmout do školy nové pedagogy znamená vysoké nároky na jejich zaškolení.

Jenský plán je alternativní pedagogický směr založený německým profesorem Peterem Petersenem po 1. světové válce v Jeně podporující individualizaci i školní pospolitosť. Vzdělávací systém je založen na dvaceti principech, které se uplatňují ve čtyřech pedagogických situacích (rozhovor, hra, práce, slavnost).

Pedagogika Jenského plánu připravuje žáky na skutečný život jejich vedením k vlastní odpovědnosti se značnou mírou svobody a demokracie a zároveň k týmové práci. Jenské školy se nacházejí v Německu, Nizozemí, Belgii a v Rakousku.

Základní škola Hučák vzdělává všechny děti, proto jsou jejími žáky i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzhledem k tomu, že škola pracuje velmi individualizovaným způsobem se všemi žáky, je respektování konkrétních speciálních vzdělávacích potřeb v souladu s celkovou filozofií a koncepcí školy. Má-li každé dítě svůj osobní vzdělávací plán, stává se vytvoření a realizace individuálního vzdělávacího plánu běžným a smysluplným krokem. Škola tak v souladu s humanistickým přístupem zařazuje děti se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu a naplňuje ideje společného vzdělávání. Při

tvorbě individuálního vzdělávacího plánu jsou vždy respektována a rozvíjena doporučení školských poradenských zařízení, žákům je poskytována taková podpora, jakou potřebují pro své optimální vzdělávání. Přítomnost asistentů během vzdělávání je přínosem pro všechny žáky, kteří se aktuálně výuky účastní. Asistent pedagoga didakticky doplňuje učitele a pomáhá vytvářet kvalitní vzdělávací, ale i sociální prostředí třídy.

Zásadní je i hledání možností, jak propojovat školní vzdělávání se životem venku, mimo samotnou školu. Hledání těchto možností přesahu a propojení s reálným životem se ve škole promítá v mnoha podobách, zde se zmiňuje pouze jedna část, a to přímá realizace výuky mimo budovu školy. Každá třída pracuje jeden den v týdnu nebo jeho část mimo samotnou budovu školy, jde o tzv. den v terénu. Samotné prostředí dne v terénu se přizpůsobuje aktuálním vzdělávacím potřebám a vnějším vlivům (počasí, epidemiologická situace apod.). Proto může den v terénu probíhat jak v lese, tak i na předem domluveném pracovišti či jinde.

Kapacita školy byla v roce 2019/2020 140 žáků. V denním vzdělávání školu navštěvovalo 85 žáků, individuální formu vzdělávání využívalo 40 žáků. Kapacita školní družiny je 55 žáků a kapacita školního klubu je 15 žáků. Škola se bude postupně zvětšovat až do kapacity 120 žáků v denním vzdělávání, zbylá kapacita bude využita a postupně navyšována dle potřeb vzdělávání žáků v individuálním a zahraničním vzdělávání.

Celá Základní škola Hučák je úzce provázaný systém mnoha lidí, činností, aktivit. Její základní činností není jen vzdělávat žáky, ale vytvářet prostředí, ve kterém se vzdělávají vedle žáků i učitelé, další pedagogičtí pracovníci, rodiče dětí i širší komunita. Díky tomu vzniká vzájemně podporující efekt, žáci se konstruktivisticky učí, že vzdělávat se v průběhu celého života je normální a prospěšné. Snižuje se tlak na dokonalost provedení, učení se stává rozvíjející aktivitou, ve které není zásadní správně odpovědět na konkrétní otázku, ale být zvědavý, zajímat se o vše kolem sebe a aktivně měnit své okolí.

Všechny tyto charakteristiky Základní školy Hučák kladou vysoké nároky na všechny, kteří její chod zajišťují. Proto zde pracuje tým pedagogicky vzdělaných lidí, kteří mají zkušenost s řízením i výukou ve školách podobného typu. Většina zaměstnanců školy má také zkušenosti s prací v jiném typu organizace (organizace pracující ve volném čase dětí, a to buď jako instituce vzdělávající, nebo sociální služby - turistické oddíly, vedení letních táborů, nízkoprahové kluby, sociálně aktivizační služby). Tato předchozí či souběžná zkušenost s prací v jiném typu organizace přináší mnohá pozitiva, ať už se jedná o schopnost propojit se s dalšími organizacemi či využití nástrojů, které zatím ve školství nejsou obvyklé (pravidelné supervize).

Pedagogický sbor je kmenově složen z kvalifikovaných učitelek a učitelů, nekvalifikovaných učitelů, za které je hledána náhrada, nebo si aktuálně doplňují vzdělání, a plně kvalifikovaných vychovatelů školní družiny. Dále je doplněn několika asistenty a zahraničními i českými stážisty. Vedení školy má vystudováno tříleté funkční studium pro ředitele (ředitel a hlavní vychovatel školní družiny), zástupkyně ředitele má několikaletou zkušenost s prací na jiných typech základních škol, zástupkyně ředitele a vedoucí úseku neformálního vzdělávání mají

mentorský výcvik pro svou lepší hospitační práci. Pedagogický tým prochází neustálým vzděláváním, intervizemi i supervizemi pro zkvalitňování pedagogické práce.

Škola zaměstnává kvalifikované i nekvalifikované pracovníky, kteří pracují na svém vzdělání. Tito lidé se dále vzdělávají v souladu s plánem DVPP, který navazuje na vytvořenou strategii školy a odráží aktuální vývoj legislativy. Ve škole působí školní poradenské pracoviště, v jehož činnosti se uplatňuje zejména výchovný poradce (speciální pedagog) a školní metodik prevence. Celý pedagogický personál školy se vzdělává v oblasti inkluze pro kvalitní péči o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Od doby svého vzniku spolupracuje Základní škola Hučák s Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové, je fakultní školou.

Vize školy pro období 2016 – 2021

Vize představují popis stavu školy ve výhledu několikaleté budoucnosti tj. stav, ke kterému chce Základní škola Hučák směřovat.

KLIMA ŠKOLY

V rámci školy vládne bezpečné prostředí, je to prostor, ve kterém se cítí bezpečně žáci, učitelé, ostatní pedagogičtí pracovníci a zaměstnanci školy, rodiče i širší komunita. Všichni společně vytvářejí pravidla pro toto prostředí na základě vzájemného respektu.

PRACOVNÍCI ŠKOLY

Pracovníci školy jsou silné osobnosti, které partnersky přistupují k dětem, rodičům i sobě navzájem. Průběžně se vzdělávají tak, aby byli připraveni provázet děti na cestě měnícím se světem. Vytvářejí prostředí, kde je jim společně dobře.

DĚTI VE ŠKOLE

Děti se posouvají ve všech oblastech svého bytí. Jsou schopny pojmenovávat svoji jedinečnost a pracovat ve skupině dalších lidí. Znaí sebe sama a zároveň jsou schopni se aktivně zapojovat do světa okolo nich. Nebojí se chybovat, protože vědí, že chybování je cestou změny.

PROSTŘEDÍ ŠKOLY

Škola působí ve svém vlastním objektu, kde využívá venkovní prostředí, a všichni ve škole se snaží o neustálé zlepšení kvality prostorů školy. Děti se podílejí na provozu školy a na tom jak vypadá. Zázemí školy odpovídá aktuálním požadavkům na vzdělávání a potřebám lidí ve škole jak v oblasti technicko-materiálním, tak i estetických. Samotná škola je pak prostorem, který je využíván i v odpoledních hodinách a o víkendech pro potřeby všech zúčastněných.

SLUŽBY

Škola poskytuje vzdělávání v respektujícím prostředí dle existujícího systému. Škola poskytuje činnost školy a školní družiny. Tyto služby jsou rovnocenné a přemýšlí se nad nimi vždy jako nad komplexem. Škola poskytuje vzdělávací služby pro odbornou i laickou veřejnost, v odpoledních hodinách je ve škole realizováno několik zájmových kroužků, které souzní s hodnotami školy. Škola spolupracuje s organizacemi dobré praxe v českém i evropském kontextu.

METODY PRÁCE

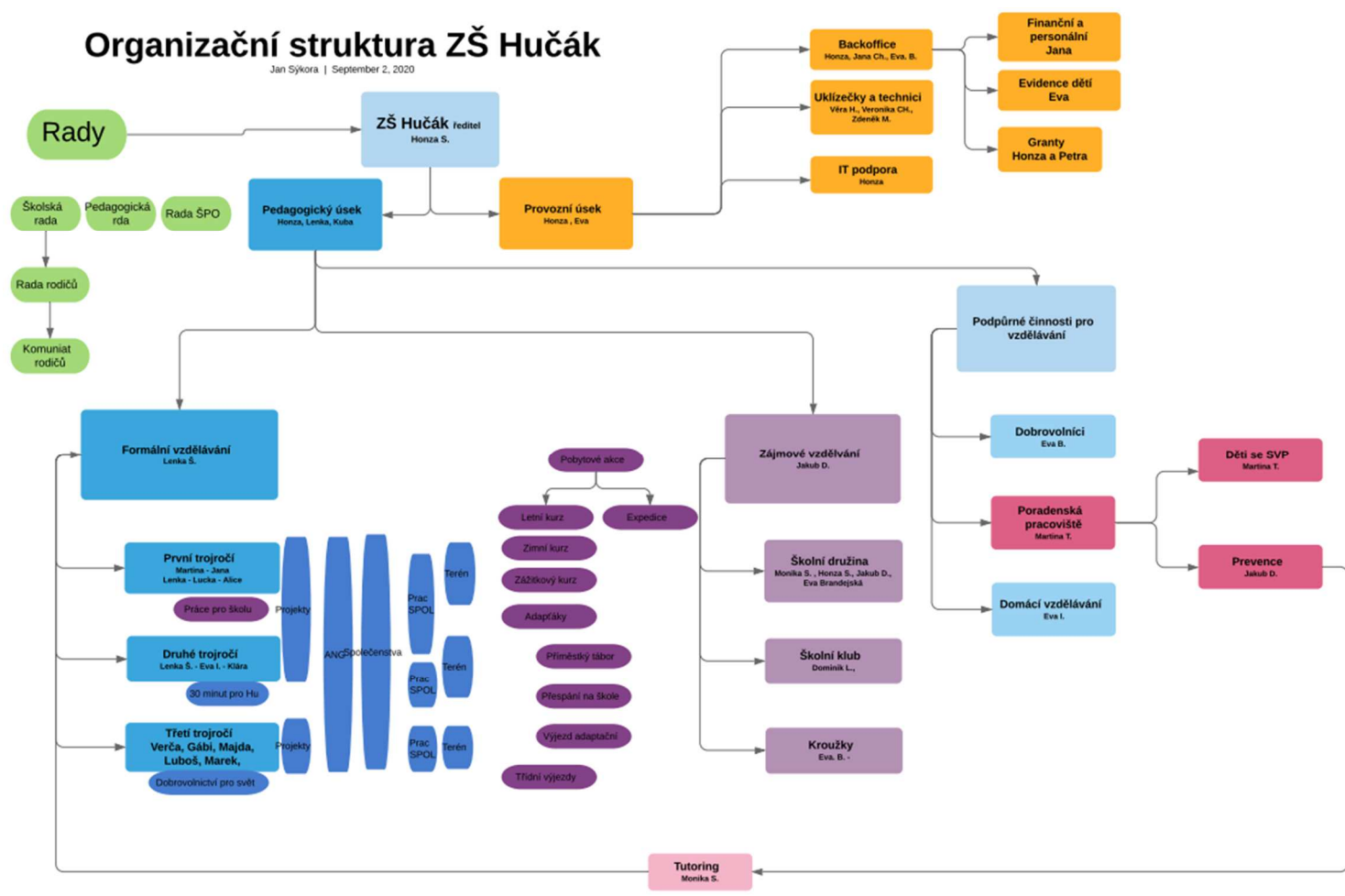
Ve škole se využívají respektující přístupy tak, aby mohl být rozvíjen potenciál každého člověka. Škola pracuje metodicky s Jenským plánem a je v kontaktu s dalšími institucemi. Všichni ve škole přebírají zodpovědnost za svůj život, fungování školy i komunity. V rámci školy dochází k podpoře individuality jednotlivců a podpoře společenstva. Škola vychází z Jenských kořenů, ale je otevřená současnému i budoucímu světu.

Struktura ZŠ

Vedení školy v roce 2020:

- ředitel – Jan Sýkora
- zástupkyně ředitele a vedoucí formálního vzdělávání – Lenka Škultétyová
- vedoucí oblasti neformálního vzdělávání – Jakub Drbohlav

Organizační struktura školy:

Role Hučáku v regionu – rozvoj v čase

Rozhodnutí založit ZŠ Hučák padlo v roce 2015, jednalo se o potřeby lokální komunity a volného prostoru zřizovatele a současného ředitele. Provazování role zřizovatele a ředitele a kultura ZŠ Hučák je úzce spojené. Toto sepětí umožňuje rychlý a dynamický růst, ale zároveň v sobě má riziko ukotvení do jedné osoby, tj. riziko únavy, vyhoření, ale i slepého směřování (tato rizika je potřebné kompenzovat). Z tohoto důvodu je role ZŠ Hučák v regionu hodně spojena s rolí fyzické osoby zřizovatele v regionu. Prvních pět let byla role zřizovatele a ředitele klíčová a postupně se ze ZŠ Hučák vytváří emancipovaná organizace, která je participačně řízena celým týmem managementu. Tato případová studie pak popisuje jednotlivé fáze a důležitá období a aktivity, kterými ZŠ Hučák od založení prošel a jejich vliv na okolí školy.

Perioda vzniku – vytváření komunity roky 2014 -2017

Rok první - období imaginativního tvoření školy aneb Začalo to kávovarem

Vznik je propojen s osobností současného ředitele, zřizovatelkou lesní školky a první učitelkou. V tomto období docházelo k budování komunity okolo vznikající školy. Období bylo hektické, radostné a tvůrčí.

Tlak rodičů dětí odcházejících z lesní školky, neúspěšný pokus vytvořit v městě zřizované škole oddělení zaměřené na program Začít spolu a neexistence inovativní školy v Hradci Králové vytvořily velký prostor a chuť lidí jít do projektu nové školy. V tu dobu se do HK vracel Jan Sýkora z postu ředitele Montessori školy a byl osloven, zda by nechtěl pomoci s rozjezdem nové školy. Po čase osobního rozhodování do této výzvy nastoupil a začal směřovat energii rodičů a učitelů ke vzniku školy.

Na prvním setkání, kdy se ladily myšlenky, nápady a chutě, se ukázalo téma, které přemostilo představy – byl to kávovar, jako symbol zastavení, společného povídání, bezpečného prostoru, který vytváří komunitu – tento symbol provází školu do současnosti a vedení školy si neskromně myslí, že jsou školou s nejlepší kávou široko daleko.

Na úvodních setkáních, která se odehrávala v různých prostředích spojených tématem práce s dětmi (lesní školka, nízkoprahový klub, vzdělávací středisko...), krystalizovaly myšlenky o škole. Zároveň se vytvářela komunita, která školu v prvních letech podporovala a díky ní mohla škola vzniknout. Paralelně probíhal proces získávání žáků. Tyto procesy běžely souběžně a často v nich byli ti samí lidé. V tom byla veliká radost i problém tohoto období, docházelo ke křížení rolí, což v dalším období často přineslo problémy. Role zaměstnance, zřizovatele a

rodiče jsou v mnohém odlišné, a jejich tříštění přináší velké problémy. Proto je v tomto období radostné energie na počátku nezbytné definovat zodpovědnosti a kompetence, což pro další roky zajistí možnost rozvoje a funguje jako prevence budoucích problémů.

ZŠ Hučák vznikala ve velké míře participačně, a proto bylo do procesu zapojeno hodně lidí. To se zpětně viděno ukázalo jako důležité pro vytvoření povědomí o ZŠ v celé skupině obyvatel přemýšlejících respektujícím a humanistickým způsobem v Hradci Králové. V současnosti se často stává, že někdo, o kom si lidé ze školy myslí, že jej vidí poprvé, říká: „Já jsem byl již na prvním setkání v nízkoprahovém klubu.“ A to může být nový rodič, nový zaměstnanec, ale i člověk pracující v neziskové organizaci v okolí školy.

ZŠ Hučák tedy již ve fázi svého vzniku začala dělat relativně silný otisk v okolí, a to jak cíleně (pořádané aktivity, o kterých ještě budeme psát), tak i díky problematickému získávání povolení k fungování od magistrátu města. Magistrát města Hradec Králové nechtěl povolit vznik ZŠ Hučák, a proto v rámci zajištění silnějšího postavení bylo nezbytné začít vyjednávat s důležitými vzdělávacími aktéry v HK, ale i širším okolím.

Šlo zejména o tyto instituce:

- Univerzita Hradec Králové – Pedagogická fakulta
- Masarykova univerzita – Pedagogická fakulta
- Národní institut dalšího vzdělávání

Vyjádření těchto autorit pomohla přesvědčit Komisi pro výchovu a vzdělávání Magistrátu města Hradec Králové, aby se vyjádřila souhlasně se vznikem ZŠ Hučák v Hradci Králové. Zároveň se lidé zastupující důležité instituce (univerzita, magistrát města, krajský úřad) seznámili s plánem na založení a provozování Základní školy Hučák. To do budoucna otevřelo dveře pro spolupráci v rámci vzdělávání studentů a otevřelo školu vzájemné spolupráci. Dopisy jednotlivých zástupců jsou v příloze případové studie.

V rámci otevřených aktivit v tomto období probíhaly činnosti, které vytvářely roli školy v geografické i myšlenkové komunitě (k jednotlivým bodům níže podrobněji):

- Diskuze nad vznikem školy
- Participační designování pedagogického směřování
 - Vybrán Jenský plán
- Otevřené akce pro děti v prostředí lesní školky
- Setkání s absolventy školy s Jenským plánem z 90. let
- Fučáky – filmové učáky – společné sledování filmů s pedagogickou tematikou (osvědčilo se jako dobrý prostor pro získávání nových pedagogů)

Diskuze nad vznikem školy

Diskuze probíhaly v různém složení osob, na různých místech, části z nich jsou podrobněji popsány výše (diskuze o kávovaru). Obvykle je inicioval někdo ze zakladatelů - buď pozdější zřizovatel ZŠ Hučák Jan Sýkora, nebo ředitelka Lesní školky U tří veverek Martina Cibulková, nebo pozdější první učitelka Martina Toužilová. Setkání byla do značné míry neformální, probíhala ve volném čase všech zúčastněných. Účastníci byli různí lidé, kteří hledali školu pro své děti, lidé, kteří uvažovali, že by v nějaké inovativní škole chtěli pracovat, lidé, kteří se prostě zajímali o možný vznik nové školy.

Účastníci se o schůzkách dozvídali různými neformálními cestami, obvykle přes své známé, které spojoval stejný zájem.

Cílem bylo vyjasnit, jaký zájem vlastně tyto lidi spojuje, formulovat, co chtějí, jak to má vypadat a také najít cesty, jak tato přání realizovat. Každé ze setkání bylo svým způsobem důležité, vytvářelo vazby mezi lidmi, pomáhalo vytvořit ideje, na kterých je Základní škola Hučák vystavěna.

Lidé přicházeli za svým vlastním zájmem, setkání se tedy konala bez přímých finančních nákladů. Prostory pro setkávání byly zapůjčeny organizacemi, které se buď přímo zajímaly o vznik školy (lesní školka), nebo byly úzce personálně propojeny s účastníky setkávání (nízkoprahový klub). Proto nebylo nutné za pronájem prostor platit.

Participační designování pedagogického směřování

Ve spolupráci s rodiči a budoucími pedagogy byl na základě postupného procesu vybrán Jenský plán jako základní nástroj pedagogického směřování. Na setkáních se diskutovalo o cílech školy, výchovných požadavcích, postupně se procházely různé pedagogické směry a na základě zkušeností a všeobecné shody byl vybrán Jenský plán.

Hodnoty a další přemýšlení nad tím, jaká by škola měla být, tak jak byly nastaveny v participačních setkáních:

Respektující přístup

- Dítě se chce rozvíjet (vnitřní motivace)
- Partnerský přístup
- Pravidla vytvořená společně s dětmi (spoluúčast všech) – vytváření dohod

Jazyky – zamyšlení nad jejich vřazováním a stylem výuky

ICT – využívání ve výuce – spojitost se životem – užívat, ale nenadužívat

Sebehodnocení

- Učení se pro sebe – učení samo o sobě má smysl

Implementace CAF, či jiného systému řízení

- Výzva do budoucna

Různorodost kopírující běžné prostředí

- Věkově smíšené třídy

Školní družina jako plnohodnotná součást školy

Každý je jedinečný

- Vítáme a podporujeme nadšení a individuální touhy objevovat či pracovat

o Individuální vzdělávací plány (na jaké časové období?)

☐ Spoluúčast na tvorbě (učitel, dítě, rodič)

☐ Úkol – zpracovat učivo do dílčích částí na sebe navazujících

☐ Záchytné body v kontextu života – co to dítěti přinese, když zvládne to, co si dal za plán – nějaké motivující věci, co bude moci (číst knížky, podívat se na film s titulky, zvládne uvařit jídlo atd.)

☐ Schopnost učitelů diagnostikovat – nástroj pro zachycení vstupního stavu

Rosteme společně

- Rodiče - učitelé – děti

- Jsme vzdělávací organizace (vzděláváme sebe a všechny okolo)

Je nám ve škole dobře (všem) a máme na sebe čas

- Pravidla

- Supervize

- Prostory pro setkávání

- Akce, které nám dělají radost

Vnější „hodnocení“ – vnitřní hodnocení

- Vytvořit markery k jednotlivým hodnotám

- Nezávislé hodnocení klimatu, akademických znalostí atd.

Společné akce pro nás všechny – kultura, sport – taková kalokagathia

Kávovar dobrý ve škole a talíř sušenek, či jiných dobrot

- Vytváření dobrých důvodů k zastavení ve škole

Škola se snaží tančit mezi polaritami života

- Polarity jsou proti sobě, ale bez sebe často nemůžou být – je to vyváženost života JING A JANG
- Dítě si má odnést zkušenosti s různými chutěmi života
 - o Umíme spát pod širákem a neztratíme se v pětihvězdičkovém hotelu
 - o Vím, co je soutěživost- dokážu si ji užít a umím spolupracovat a vím jak na to
 - o Umím trávit čas s počítačem a zabavím se na louce

Otevřené akce pro děti v prostředí lesní školky

Lesní školku navštěvovalo hodně dětí, jejichž rodiče intenzivně hledali pro své děti základní školu, která by jim poskytla vzdělávání založené na humanistickém a respektujícím přístupu. Na krátkou dobu vznikla v Hradci Králové možnost navštěvovat třídu pracující podle programu Začít spolu. Tato možnost se však ukázala jako nedostatečná, a proto nejen rodiče předškoláků, ale i mladších školáků, kteří byli spojeni s lesní školkou, vytvářeli velký tlak na vznik nové školy.

Proto se lidé, kteří uvažovali o založení Základní školy Hučák, zapojili do příprav a realizace otevřených akcí u lesní školky, například připravili aktivity pro děti, které ukazovaly principy výuky trivia podle zásad Jenského plánu. Tento způsob prezentace vznikající školy přinesl několik výhod. Rodiče i děti se potkávali s jakýmsi reálným předstupněm školy, zažili osobní kontakt s lidmi a aktivitou. Najednou se z něčeho, o čem se jen mluvilo (škola), stalo něco, co bylo možné reálně zažít. Současně se s informací, že v Hradci Králové vzniká nová škola, seznámili i lidé, kteří o ní zatím nevěděli a primárně přišli na otevřenou akci lesní školky.

Lidé, kteří tento program v rámci otevřené akce připravovali a realizovali, tak činili ve svém volném čase, vybavení, které na tyto akce použili (stan, pomůcky na výuku čtení apod.) pořídili ze svých vlastních zdrojů.

Setkání s absolventy školy s Jenským plánem z 90. let

Pro mnohé rodiče, kteří uvažovali o zapsání svých dětí do nově vznikající školy, bylo těžké unést nejistotu budoucnosti, řešili, zda jejich děti budou po absolvování školy s Jenským plánem schopné obstát na běžné střední škole. Rodiče měli obavu, zda tento typ reformní školy je pro jejich děti vhodný z dlouhodobého pohledu. Proto bylo uspořádáno setkání s absolventy základní školy z Poděbrad a její tehdejší ředitelkou Evou Píšovou (škola fungovala v 90. letech), na setkání vystoupil také PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D., učitel z Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, který se dlouhodobě orientuje na problematiku reformních škol. Setkání proběhlo v podvečerních hodinách a pro mnohé z rodičů bylo důležitým ujištěním, že zapsat dítě do reformní školy s Jenským plánem neovlivní negativně jejich budoucí možnosti vzdělávání na vyšších stupních škol.

Fučáky – filmové učáky – společné sledování filmů s pedagogickou tematikou

Několik rodičů se širokým rozhledem v kulturní oblasti se rozhodlo přispět k diskuzi o vznikající škole a k širší diskuzi o vzdělávání pořádáním večerů, na kterých byl nejprve promítán film s tématem vzdělávání a školství a poté probíhala diskuze o všech otázkách, které sledování filmu vyvolalo. Fučáky jednak přispívaly k vyšší míře zapojení rodičů do celého procesu, byli při nich rovnocennými partnery, současně kultivovaly celkové uvažování o vzdělávání a dobré podobě vznikající školy a přinášely do něj nové pohledy a otázky. Dopředu nečekaným bonusem se ukázala schopnost Fučáků přitahovat nové kolegy, učitele, kteří hledali způsob, jak vzdělávat jinak, než je obvyklé.

Vzdělávání pedagogického týmu školy

Ve vznikajícím pedagogickém týmu vyvstala silná potřeba dozvědět se více o tom, jak reálně výuka ve škole s Jenským plánem vypadá, v čem se liší od nereformních škol, jaké má možnosti, limity, specifika. Proto pedagogové i vedení přímo vyjeli do zahraničí, navštívili několik škol pracujících s Jenským plánem a navázali spolupráci se vzdělávacími institucemi Jenského plánu. Protože všechny tyto organizace působily mimo ČR, navštívili také základní školy v České republice, které pracovaly inovativním způsobem, a inspirovali se v nich, s některými navázali i dlouhodobou spolupráci, která později vyústila v založení Asociace malých inovativních škol (podrobněji viz níže).

Jaká tedy byla role školy v regionu v prvním roce?

Škola měla vliv na blízkou komunitu lidí – zakladatele a rodiče. Vytvářela se komunita, která společně pracovala a investovala energii do vzniku školy. Vznikaly platformy pro komunikaci s odbornou i laickou veřejností - tj. začaly se realizovat semináře, setkávání, vznikl facebook pro vnitřní komunikaci. Byli také oslovováni zástupci klíčových organizací ve vzdělávání v regionu, NIDV (Národní institut dalšího vzdělávání), Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, Komise pro výchovu a vzdělávání a další.

Po prvním roce setkávání byly vykonány dvě důležité věci:

- Zahájení vzdělávání v tzv. sdružené škole. Rodiče své děti přehlásili do paragrafu 41 ŠZ a podepsali smlouvu se vzdělavatelem, který realizoval vzdělávání dle ŠVP – takto ve školním roce 2015/2016 byla zahájena pedagogická činnost s osmi dětmi pod spolkem Jenský kruh, který byl první právnickou osobou
- Podání žádosti o vznik ZŠ Hučák v Hradci Králové a příprava spuštění rejstříkové školy od roku 2016/2017 – zejména shánění prostoru pro školu.

Škola vznikala v prostředí Slezské plovárny, v úžasném inspirativním prostoru, který si zakladatele našel takřka sám. Jeho majitel je sám oslovil s nabídkou využití prostředí kousek od centra se zázemím cca 80 000 metrů čtverečních divočiny a skvělými novými budovami v nízkoenergetickém standardu. Budovy byly nové, prázdné a byla v nich kamna – další symbol, a to diskomfortu. Prostředí Slezské plovárny vlastnil majitel velké firmy s lokálním přesahem, byl zde oddíl skautské organizace se zaměřením na vodní sporty. Oba kontakty školu opět více provazovaly s lokální komunitou, a ta tím byla zpětně ovlivněna.

V rámci činností zasahujících širší okolí školy byly zahájeny tyto aktivity:

- Sbírky na škole, které byly určeny na pomoc uprchlíkům
- Vzdělávací semináře
- Fučáky – filmové učící kluby, které dál pokračovaly
- První ročník konference Cesty k učení, která se stala jednou z nejvýznamnějších aktivit v Hradci Králové ve vztahu k inovativnímu vzdělávání
- Další výjezd do zahraničí – tentokrát do Jenských škol v Německu
- Navázání kontaktů s univerzitou v Coimbře a první student Rodrigo Costa, který pomáhal vytvářet komunitní školu po celé čtyři měsíce
- První ročník festivalové školy – spolupráce s Festivalem regionálních divadel a divadlem Drak

Druhý rok byl krásný a náročný, prolínaly se během něj paralelně dva procesy. Byl realizován ekonomicky nerentabilní provoz komunitní školy, to vyvolalo nutnost mít dobře nastavený fundraising. A zároveň se naplno rozběhla příprava na rozjezd rejstříkové školy (získávání prostor, řešení všech administrativních záležitostí). Do toho všeho bylo nutné budovat i komunitu okolo ZŠ Hučák tak, aby v dalším roce měl dostatek dětí (respektive jejich rodičů) zájem o zápis do vznikající školy.

Role školy ve vztahu k myšlenkové komunitě – zaměřená spíš dovnitř:

Pomoc v rovině vztahové i odborné ukotvovat komunitu rodičů a učitelů, kteří byli okolo ZŠ Hučák, a to aktivitami sociálními, dobrovolnickými (brigády, pomoc v regionu), ale i vzdělávacími – semináře...

Role školy v regionu ve vztahu k odborné komunitě:

Konference Cesty ke vzdělávání – v tomto roce se konal první ročník konference, na kterou byli pozváni zástupci inovativních proudů ve vzdělávání a zároveň zástupci regionálních vzdělávacích center. Konferenci zahajoval primátor města a kapacita byla zcela naplněna (150 účastníků). Konference byla a do současnosti je specifická tím, že spojuje zástupce rodičů, učitelů i zřizovatelů.

Byla realizována také diskuse se studenty PdF UHK a probíhala komunikace s Katedrou primární a preprimární pedagogiky na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové.

První školní rok 2016/2017 – stabilizace – vytváření vztahu v prostředí

V roce 2016 bylo získáno povolení pro založení školy a v Hradci Králové byly pronajaty prostory blízko splavu Hučák v budově bývalého komplexu Masarykových základních škol, které postavil architekt Josef Gočár ve 30. letech 20. století. Celé to byla velká souhra připravenosti a náhody. Nalezené místo se ukázalo jako skvělé pro školu a to díky umístění v centru Hradce Králové, nonšalanci prostoru a blízkosti do parků a zeleně. Architekt budovy Gočár při navrhování jezdil do Nizozemí hledat ideál budovy pro moderní humanistickou školu a v těchto prostorách se ocitla Základní škola Hučák. Prostory byly krásné, ale po 80 let neprošly zásadnější rekonstrukcí, a proto byl tento rok ve znamení brigád komunity v prostorách školy, učení, ale i první inspekce.

V kontextu role školy v regionu došlo k následujícímu:

- Navázání oficiální spolupráce s PdF UHK
- Otevření vzdělávacích kurzů pro veřejnost
- Zahájení spolupráce vzdělávacími
-
-
- technologické centrum
- Spolupráce se SATORI má za cíl měnit vzdělávání v regionu
- Spolupráce s KURO z.s.
- Založení Asociace malých inovativních škol z.s.

Spolupráce s KURO z.s.

V roce 2016 začala spolupráce s neziskovou organizací KURO, která se specializuje na zahraniční projekty a získávání evropských dobrovolníků do ČR. Po období dalších třech let tak na Hučáku byli pravidelně cizinci různých evropských zemí a jejich přítomnost obohacovala děti multikulturní zkušeností.

Práce SATORI z.s.

V rámci pilotování pedagogických cest vznikla chuť cíleně předávat zkušenosti do regionu. Lidsky provázaná spolupráce se SATORI z.s. umožnila začít spolupracovat s dalšími školami a městy v regionu. Lidé ze ZŠ Hučák byli díky tomu schopni nabídnout své pohledy na vzdělávání a zároveň se setkávat s inspirativními lidmi. Šlo zejména o oblast osobnostně sociální výchovy,

kde začal být aktivně využíván modul Evaluační nástroje na Metodickém portálu RVP.cz. Portál umožňuje výborně diagnostikovat sociální klima ve škole.

Ve stejné době začala spolupráce se starostkou regionálního města s cílem změnit kvalitu vzdělávání v tomto konkrétním regionu.

Konference Cesty je vzdělávání

Byl realizován další ročník konference který v roce 2017 zahajoval děkar a konal se v termínu Pedagogický Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Probíhala aktivní komunikace se zahraničními školami (proběhl skype call s indickou a nizozemskou školou, a to jak s pedagogy, tak se žáky).

Spolupráce v ČR a vytváření sítě vzájemně se podporujících se škol

V tomto školním roce byl učiněn zásadní krok pro stabilitu a možnosti profesního rozvoje zaměstnanců a vedení školy. Tímto krokem bylo založení **Asociace malých inovativních škol z.s. (MIŠ)**, která institucionalizovala setkávání ředitelů škol s nestátním zřizovatelem, jež deklarovaly otevřenost pro vzájemnou spolupráci a ovlivňování pole zřizování a provozu inovativních škol. ZŠ Hučák je jedna ze zakládajících organizací a ředitel je již druhé funkční období v roli statutárního zástupce MIŠky.

Roky 2018 – 2020

V tomto období dochází k dynamickému rozrůstání školy z 30 žáků na 85 v denním studiu a okolo 40 žáků v domácím vzdělávání dle paragrafu 41 Školského zákona. Personál školy se rozrůstá, a proto je nezbytné více pracovat na formulování kultury organizace. Aktivity, které se realizují ve vztahu k regionu, se začínají zaštiťovat samostatným názvem, a to Centrum inovativního vzdělávání (podrobněji viz níže).

ZŠ Hučák v Hradci Králové vytváří již stabilní místo vzdělávání pro cílovou skupinu rodičů, konkrétně formou seminářů a následků určených pro rodiče.

Komunita rodičů společně realizuje akce, které jsou formalizovány zejména ve dvou aktivitách. Rodiče jsou vyzváni pro účast v činnosti Komuniát, což je rodičovský parlament školy. Každé trojročí má tři zástupce, kteří reprezentují zájmy své třídy a svého ročníku. Tito lidé pak komunikují informace směrem dovnitř třídy a jsou nositeli, ale i sběrači informací, které se pak dále kultivují na setkání probíhajících třikrát ročně. Komuniát je podporou pro zástupce rodičů ve školské radě. Jde tedy o formalizaci participačního řízení školy, která se prolíná i se školním společenstvem, jež je participačním řízením školy ze strany dětí.

Druhou aktivitou jsou Expedice, které pořádají vždy ve spolupráci učitelé s rodiči. Expedice mohou být na rozdíl od školních pobytových aktivit bariérové. Konkrétně to znamená, že na letní a zimní kurz by měly jezdit všechny děti (kurzy jsou cenově nenáročné, fyzicky zvládnutelné pro všechny). Expedice mohou být realizovány pro úzkou skupinu dětí (například snowboardisty) a vytváří se tam na základě zážitků jiná sociální struktura, než jaká vzniká ve škole. Zároveň se těmito aktivitami podporuje rodičovská komunita na škole, rodiče mají při jejich realizaci aktivní roli.

Didaktické modely ve škole, které mají potenciál měnit roli školy v regionu:

Na škole je využíváno několik specifických aktivit, které mění region a zvýrazňují roli školy. Jde zejména o aktivity v ŠVP:

- pracovní společenstvo
- den v terénu

Pracovní společenstvo je předmět, ve kterém děti procházejí oblastmi Člověk a svět práce a Finanční gramotnost. Na škole vznikají dětské startup firmy, které podnikají. V tomto projektu byla navázána spolupráce s Obchodní akademií Hradec Králové, projektem Krajského akčního plánu (KAP) Královéhradeckého kraje a JA Czech republic. Děti reálně pracují a podnikají, na této činnosti spolupracují s reálnými firmami z regionu a zároveň se studenty posledního ročníku Obchodní akademie. Projekt je do určité míry podobný modelům finského dětského podnikání. Tyto aktivity jsou síťovány v rámci spolupráce se Schola empirica a bylo také vytvořeno Centrum podnikání na ZŠ Hučák v rámci jejich projektu.

Aktivita je to ryze radostná, děti jsou nadšené a zároveň se díky této činnosti dostala ZŠ Hučák do televize i tisku a tím se ovlivnilo přemýšlení mnohých škol o tom, jak mohou vypadat tzv. dílny na škole. ZŠ Hučák byla oslovena organizátory konference Kulturní a kreativní průmysly. V rámci pracovního společenstva tedy dochází k provazování s lokálními firmami a dalšími školami, se kterými je sdílena dobrá praxe. A v neposlední řadě se těmito postupy kultivuje přístup k pracovním činnostem na republikové úrovni.

Pracovní společenstvo je náročné na personální zdroje. Na 10 dětí je potřebný jeden pedagog, který provází skupinu, a i nároky na něj jsou velké. Má na starosti jak manuální činnosti, tak i rozvoj finanční gramotnosti.

28. 11. 2019 / 13:00 – 17:00

Praha, Uměleckoprůmyslové
museum

Strategie rozvoje a podpory
kulturních a kreativních
průmyslů ČR

Power of Culture

13:00 – 13:10 / Přivítání řečníků a hostů

Petr Šimůnek
novinář

Bude nás provázet konferencí
a moderovat diskusi.

13:10 – 14:15 / Proč potřebujeme kulturní a kreativní průmysly

Lubomír Zaorálek
ministr kultury ČR

Zahájí konferenci a vysvětlí, proč vzniká
strategie rozvoje a podpory kulturních a kreativních
průmyslů a představí vizi nového přístupu ke kultu-
ře, využívání kulturního dědictví a živého umění pro
generování vysoké přidané hodnoty pro společnost
i ekonomiku.

Martina Dlabajová
poslankyně Evropského parlamentu

Jak jsou kreativní průmysly vnímány
v institucích EU? Může se touto cestou vydat
i ČR? Představení dosavadních iniciativ
na úrovni EU a výhled podpory KKP na úrovni
Evropské komise a Evropského parlamentu
v příštích pěti letech.

Karel Havlíšek
vicepremiér a ministr průmyslu
a obchodu ČR

Představí inovační strategii ČR 2019 – 2030 a z ní
vycházející národní hospodářskou značku a vizi
Czech Republic: The Country For The Future. To
vše i v kontextu kulturního a kreativního průmyslu.
V souladu s připravovanou Národní hospodářskou
strategií, která podporuje ekonomiku založenou
na přidané hodnotě a efektivním propojení výzkumu
a vývoje s praxí. Tak, aby ČR byla skutečně zemí
pro budoucnost.

Martin Wichterle
Svaz průmyslu a dopravy, majitel Wikov
Group, sklárny Růžek a sklárny Bomma

Rodina Wichterlová již sto let ví, jak dělat
úspěšný byznys pomocí inovací a kreativity. Ať to
byly první vozy v České republice nebo ať to jsou
křišťálové vozy, bez designu a kvalitní prezentace
české firmy ve světové konkurenci neobstojí. A tomu
mohou pomoci právě kulturní a kreativní průmysly.

14:30 – 15:45 / Příklady dobré praxe

Jan Škora
Asociace malých inovativních
škol, ředitel ZŠ Hučák

U dětí je třeba rozvíjet kompeten-
ce nezbytné pro pracovní místa
nenahraditelná automatizací
jako je kritické myšlení, komunika-
ce, spolupráce a kreativita.
Na příkladu školy, kterou řídí,
nám bude ilustrovat, jak může
být škola inovativní a navázaná
na praxi.

Petr Koudela
výkonný ředitel
Dolní oblasti Vítkovic

Podílí se s námi a příběh, jak
vzdělávání, kultura a kreativita
proměnila industriální komplex
těžké průmyslové výroby
v jedinečné vzdělávací, kulturní
a společenské centrum s meziná-
rodním dosahem hostící
ročně více než 1,6 milionu
návštěvníků.

Jindra Vejvodová
experta na budování
značky

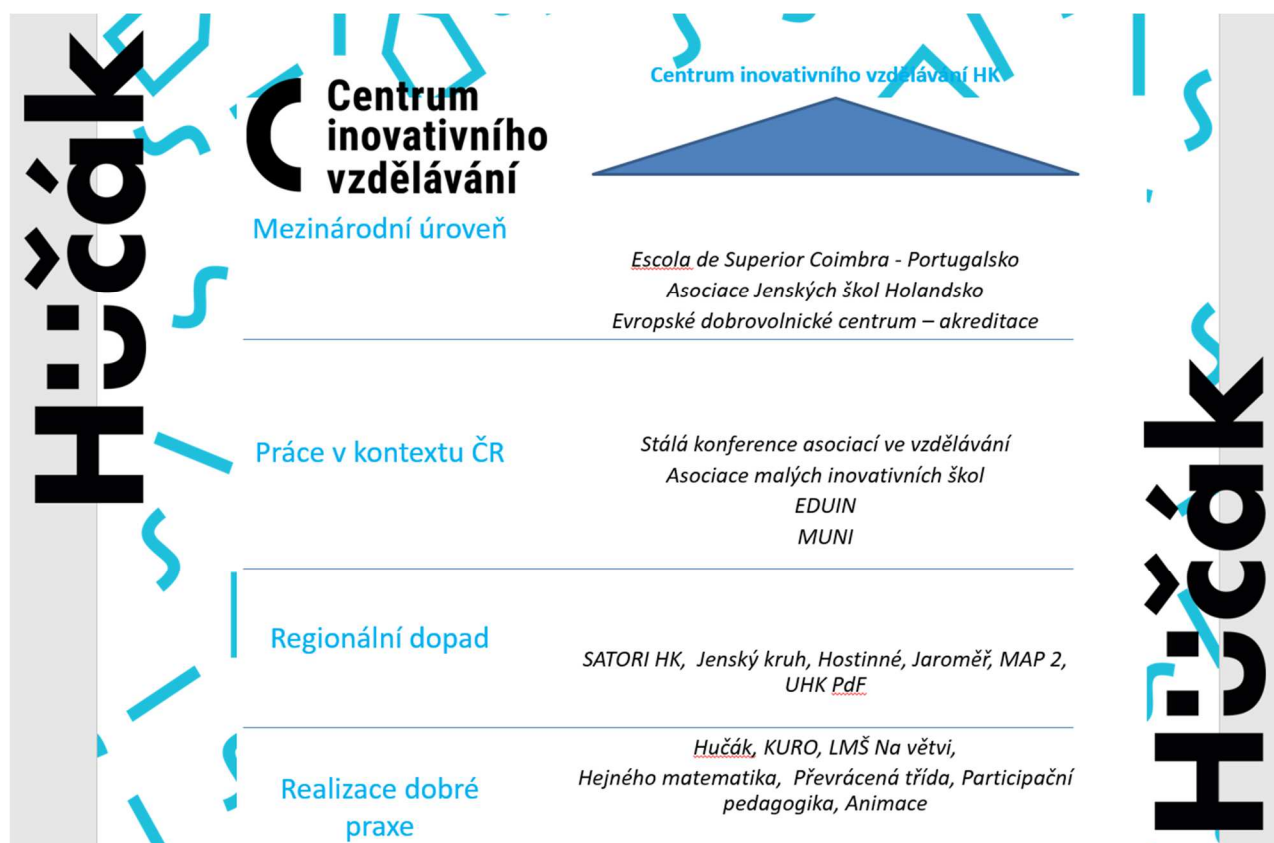
V České republice existují stovky
příběhů, které dokládají sílu
kulturních a kreativních průmys-
lů. Jejich systematická podpora
může zásadně pomoci vynést
tuto fenomény na světlo,
aby zafixovaly a zlepšily tím
vnímání České republiky.

Den v terénu

V rámci dne v terénu se ZŠ Hučák snaží o propojování znalostí a vytváření prakticky uplatnitelných dovedností. Děti se tedy matematiku, češtinu a tělocvik učí ve venkovním prostředí. V tomto předmětu se často dostávají do interakce s lidmi či organizacemi, které v regionu působí. Tím se ovlivňuje širší okolí školy. Finančně nenese den v terénu zvýšené náklady, jen je metodologicky náročné připravovat aktivity, které budou odpovídat cílům ŠVP naprojektovaným do toho předmětu.

Centrum inovativního vzdělávání na ZŠ Hučák

Centrum inovativního vzdělávání (CIV) je organizační jednotkou ZŠ Hučák bez samostatné právní působnosti. Zastřešuje všechny aktivity, které se v minulosti na ZŠ nakupily, a zvyšuje tím srozumitelnost a zároveň jasnou přidanou hodnotu ZŠ Hučák ve vztahu k lokální i republikové úrovni. Více ukazuje následující schéma rozložení aktivit v kontextu CIV.

ZŠ Hučák v regionu

Místní akční plán vzdělávání

ZŠ Hučák je zastoupena v MAPu (Místní akční plán), který je v regionu organizován Místní akční skupinou Hradecký venkov. Ředitel ZŠ je v řídicím výboru MAP a zároveň je v pracovní skupině pro financování. Učitelé ZŠ se zapojují do vzdělávání v regionu a i na škole se konají setkání pracovních skupin či vzdělávací aktivity. Díky přítomnosti v MAPu je role ZŠ Hučák v regionu silnější a vzniká možnost ovlivňovat lokální podporu vzdělávání. Jedním z výstupů je i usnesení řídicího výboru o vhodnosti působení inovativních škol v regionu. (Text tohoto usnesení viz níže).

Dobrý den,

ráda bych Vás tímto chtěla informovat, že hlasování per rollam bylo dne 30. června ukončeno a usnesení bylo přijato. Výsledek hlasování per rollam bude písemně zaznamenán do zápisu nejbližší schůze ŘV.

USNESENÍ Č. 1

Pro vzdělávací soustavu v regionu působnosti MAP II ORP HK jsou inovativní, či reformní školy typu ZŠ Hučák, či segmenty škol s prvky inovativních, či ověřených reformních prvků přínosné a podporujeme jejich zachování.

HLASOVÁNÍ: Pro: 10 Proti: 0 Zdržel/a se hlasování: 7

Usnesení bylo přijato.

S pozdravem

Helena Kuthanová - MAP

Dobrovolníci na ZŠ

ZŠ Hučák realizuje ve spolupráci s KURO, ale i s partnery ze zahraničí pobyty dobrovolníků z různých států na škole. Tito lidé pak působí na děti, učitele a ostatní pedagogické pracovníky, ale také na rodiče a realizují vzdělávací aktivity pro veřejnost. Za tři roky prošlo Základní školou Hučák 15 dobrovolníků, kteří realizovali více než 40 otevřených akcí.

Vzdělávací aktivity na ZŠ

Ve škole se ročně koná více jak dvacet otevřených seminářů se zaměřením na různé aktivity. Například Práce s chybou, Intervence do školního klimatu, Nevýchova, atd. Aktivity jsou placeny z rozpočtu školy či jsou kofinancovány cílovou skupinou, jíž jsou nabízeny. Pro jejich realizaci tedy nejsou čerpány žádné externí zdroje či projekty, ze kterých by tyto činnosti byly hrazeny.

Škola nadále ve spolupráci s Jenským kruhem, z.s. realizuje konferenci Cesty k učení.

Zázemí školy využívají další organizace pracující s dětmi - například se zde konalo celostátní setkání vedoucích vodních skautů v ČR.

Všechny tyto aktivity směřují ke kultivaci lokální komunity.

Spolupráce s univerzitami

ZŠ Hučák je fakultním pracovištěm Univerzity Hradec Králové, která zde realizuje praxe českých i zahraničních studentů. Na ZŠ Hučák někteří studenti realizují své výzkumy pro závěrečné práce. Škola je otevřena spolupráci i se studenty dalších univerzit například MUNI Brno, UJAK Praha a další.

Zastoupení ZŠ Hučák - role v kontextu rozvoje vzdělávání v ČR

Činnost v platformě Stálá konference ředitelů

V roce 2019 se ředitel ZŠ Hučák stal členem Stálé konference ředitelů. Ze stránek SKŘ citujeme: “Stálá konference ředitelů (SKŘ) je nositelem podpory pro vedení škol. V projektu Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů se spolupodílí na vytvoření komplexního systému profesního rozvoje vedení škol, na identifikaci aktuálních priorit problematiky řízení škol a podporuje priority státní vzdělávací politiky v oblasti managementu škol.” Skrze tuto platformu je možné zvyšovat dosah činnosti ZŠ Hučák a předávat vlastní pilotované aktivity a činnosti širšímu spektru škol.

Spolupráce s INSTITUTem PRO PODPORU INOVATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ z.ú.

Zřizovatel školy se angažuje ve spolupráci s INSTITUTem PRO PODPORU INOVATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ z.ú. a realizuje školení o zřizování soukromých škol a finančním řízení školy. Tímto působením se ZŠ Hučák stává startovací školou pro nově vznikající školy. I to je důvod proč vznikají v ČR další školy s Jenským plánem, ZŠ Hučák se provazuje s širším spektrem škol v ČR a čerpá z nich inspiraci a zároveň je ovlivňuje Hu kulturou (firemní kulturou Hučáku).

Činnost v organizaci Asociaci malých inovativních škol z.s.

V tomto období je ZŠ Hučák klíčovou organizací v Asociaci malých inovativních škol z.s., která zahajuje několik aktivit ke zlepšení stavu komunitně fungujících malých inovativních škol. Jde zejména o následující:

- podpůrná skupina ředitelů na facebooku a pravidelná setkávání
- supervizní skupina ředitelů a jejich dlouhodobé provázení

- MIŠince - srazy inovativních škol, které jsou tematicky zaměřené a učitelé zde získávají podporu pro svoji práci

Činnost v organizaci SKAV

Ředitel školy se stal členem Stálé konference asociací ve vzdělávání, a tím získává možnost ovlivňovat, ale zároveň nechat ovlivňovat školu skrze nejlepší praxi různorodých organizací pracujících ve vzdělávání (ČOSIV, Člověk v tísni, atd.)

Role ZŠ Hučák v přenosu dobré praxe ze zahraničí

Pokračuje spolupráce s Asociací Jenských škol z Nizozemí, která na půdě ZŠ Hučák dělá jedinečné vzdělávací aktivity se zaměřením na Jenský plán. Těchto aktivit se účastní jak zástupci dalších škol s Jenským plánem v ČR, tak i zástupci akademické obce. ZŠ Hučák tak ovlivňuje i skrz tyto zástupce vzdělávání na pedagogických fakultách.

Navázaná spolupráce s Escola polytechnika Coimbra a Leirii a v Portugalsku zprostředkovává možnosti realizovat závěrečné výzkumy jejích studentů bakalářského studia na ZŠ Hučák. Škola využívá také zaměření těchto studentů na sociálně kulturní animaci, která vede ke zkompetentňování jedince ve směru přebírání zodpovědnosti za svůj život a vzdělávání. Dochází tedy ke vzájemnému ovlivňování těchto studentů a Základní školy Hučák. Studenti také realizují otevřené vzdělávací aktivity pro veřejnost a projekty pro děti a rodiče.

Všechny popsané aktivity přispívají k tomu, že se Základní škola Hučák více provazuje s celoregionální i republikovou úrovní vzdělávání.

Mediální otisky ZŠ Hučák:

Spolupráce s novináři se průběžně rozvíjí a ZŠ Hučák předává informace z terénu do novinářských sítí (ČR, Ekonomia atd.). Zároveň spolupracuje na informačním servisu s organizací EDUIN a dalšími aktéry v terénu.

PŘÍPADOVÁ STUDIE: JAK SE LOKÁLNĚ FORMUJÍ KOMUNITY RODIČŮ, KTERÍ CHTĚJÍ PRO SVÉ DĚTI SMYSLUPLNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Hučák v Hradci Králové funguje oficiálně od roku 2016. Z hlediska finanční náročnosti jde o typickou regionální základní školu: měsíční školné činí 3 tisíce korun, roční tedy celkem 30 tisíc, což je méně než se platí na řadě pražských soukromých škol za měsíc. Škola pracuje s tzv. Jenským plánem, který respektuje 20 principů pedagogiky vyvažujících jedinečnost individuality a společenský charakter života. Škola okolo sebe soustředí rodiče a příznivce, kteří hledají právě partnerský, nikoliv paternalistický přístup ke vzdělávání dětí, chtějí dětem umožnit smysluplné učení a získávání dovedností pro jejich budoucí život. Rodiče jsou sami aktivními spolupracovníky školy. Kromě toho škola organizuje řadu dalších vzdělávacích aktivit, jak lze vyčíst z aktivně vedené stránky školy na Facebooku. Jednou z nich je výroční konference Cesty ke vzdělávání, o které informuje web Královédvorský.cz. Letos proběhl už třetí ročník, na který se organizátorům podařilo najít stejně smýšlejícího sponzora, spolumajitele firmy Personalisté.cz, Pavla Lipovského. Kapacita byla měsíc dopředu vyprodána. Podobným způsobem se organizují rodiče v dalších městech. Podobnou konferenci, o kterou místní jeví stejně velký zájem, organizovali na podzim v Jihlavě.

..

Budoucnost a směřování Hučáku v kontextu světa okolo

Základní škola Hučák v dalších letech projde dalšími vývojovými kroky. Centrum inovativního vzdělávání se osamostatní od ZŠ Hučák, a to buď jako organizační jednotka samostatné organizace, nebo bude včleněno do systému středního článku pilotovaného MŠMT v implementaci Strategie 2030+.

Aktivita pro širší okolí se stanou běžnou součástí fungování organizace a každý člověk na Hučáku bude zároveň vzdělavatel dalších vzdělavatelů. Ze strany širšího okolí se ZŠ Hučák stane školou, která nese inovace a je ochotná je sdílet, a proto je akceptovanou organizací a partnerem pro změny vzdělávání v regionu i v republice.

Vyhodnocení výzkumných otázek případové studie

Na základě výše popsaných informací docházíme k těmto zjištěním.

Jaká je role ZŠ Hučák v regionu?

Role základní školy v regionu, a to jak mikroregionu, tak i v kontextu ČR, se neustále zvětšuje a je znatelná. Patrná je zejména v ovlivňování lokálních i republikových vzdělávacích politik a strategických dokumentů. A zároveň je vytvářeno a rozvíjeno centrum humanisticky orientovaných vzdělavatelů v regionu, kde škola působí.

Odpovědi na dílčí výzkumné otázky:

Jaké inovativní prvky či činnosti škola v kontextu regionu realizuje?

ZŠ Hučák realizuje celý komplex aktivit, které využívá komunita lidí blízce spojených se ZŠ Hučák. Zároveň jde o aktivity přesahující samostatné působení ZŠ, které jsou zacíleny k dlouhodobému ovlivňování směřování vzdělávání.

Škola konkrétně realizuje vzdělávací aktivity (semináře, školení, konference), síťující činnosti a zastupování v organizacích s vlivem na lokální či republikové vzdělávací prostředí.

Proč se tyto činnosti realizují a mají nějaký vliv na region?

Aktivity v kontextu okolí a regionu ZŠ Hučák se realizují z několika důvodů. Jde o strategický cíl školy, který byl definován na jejím začátku - být otevřenou institucí ovlivňující okolí. Zároveň jde o energii, nastavení, chuť a ego zřizovatele a současného ředitele a jeho budoucí aspirace. Silný vliv má i chuť se rozvíjet u dalších lidí, kteří jsou napojeni na ZŠ Hučák. Každý učitel na škole má být zároveň vzdělavatelem dalších pedagogů a přenášet svoji zkušenost do systému. V neposlední řadě jde o pragmatické směřování k možnosti dlouhodobě a kvalitně působit v regionu Hradec Králové. K tomu je potřeba prostorové ukotvení, což je v Hradci Králové bez širší politické podpory těžké - kroky, které by ze ZŠ Hučák mohly vytvořit významného hráče v regionu, jsou tímto přemýšlením ovlivněny. Role ZŠ Hučák v regionu je synergií těchto motivů a díky tomu vzniká unikátní systém ovlivňování vzdělávacího pole v regionu.

Mění se tato role v kontextu linearity času?

Role ZŠ Hučák, jak je popsáno ve studii, se postupně zvětšuje, nabalují se další doprovodné aktivity a vše se zastřešuje samostatným názvem této aktivity či role. Je možné, že se celá aktivita Centra inovativního vzdělávání v budoucnu oddělí od mateřské Základní školy Hučák.

Jaké zdroje jsou potřeba pro naplňování uvedené role školy v regionu?

Aktivita, které vytváří roli školy v regionu, jsou v základu spojeny se dvěma oblastmi. Jde o činnost ZŠ Hučák a aktivity směřované k cílové skupině lidí okolo školy. Tyto činnosti jsou realizovány jako integrální činnost školy a jejich realizace je závislá na existenci školy, jejích prostorách i energii lidí. Realizace je pak automatická a není potřeba ji stimulovat, protože je integrálně vložena do ŠVP školy - jejího kurikula a DNA.

Aktivita v kontextu širšího okolí a republiky jsou závislé na vazbách, kontaktech a energii zřizovatele a není možné je identicky vytvořit jinde. Nicméně logika uvažování a realizace konkrétních kroků může být inspirativní pro kohokoliv, kdo má aspiraci ovlivňovat své okolí.

Přílohy

Vyjádření děkana Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity

Jenský kruh z.s. – spolek spoluzřizující ZŠ Hučák

Mgr. Jan Sýkora – předseda spolku

Věc: Vyjádření podpory vzniku reformní školy v Hradci Králové

V souladu s idejemi rozvoje občanské společnosti vnímám jako důležité rozšiřovat nabídku různých typů vzdělávacích institucí a to na všech úrovních vzdělávacího systému. V Hradci Králové a jeho okolí dlouhodobě schází možnost realizovat praxe studentů a následně se zapojovat do činnosti institucí postavených na myšlenkách reformních škol. Z toho důvodu podporuji iniciativu směřující ke vzniku školy založené na energii rodičů a uplatňující vzdělávací systém Jenský plán, který v současné době není v ČR využíván.

Ze své zkušenosti vím, že takovéto školy uspokojí určité procento rodičů, kteří pro své děti hledají takto koncipované vzdělávání. Pro vzdělávací instituce, například pedagogické fakulty, je to pak jedinečná možnost poskytovat studentům vhled do procesů živého zakládání školy, výuky v koncepčně individualizovaném vyučování a zkoumání jevů v takových to školách se vyskytujících.

Z těchto všech důvodů podporuji vznik malých škol reformního typu, jako je například vznik školy ZŠ Hučák v Hradci Králové.

doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D.

V Brně 12. 6. 2015

Vyjádření podpory projektu vytvoření komunitní otevřené školy v Hradci Králové
ZŠ Hučák

Národní institut pro další vzdělávání jako významný poskytovatel DVPP podporuje rozšíření systémů vzdělávání na území Hradce Králové, tak aby naši účastníci kvalifikačních studií mohli získávat praxe i v alternativních školách v souladu se strategickými dokumenty organizace a MŠMT.

Různorodost vzdělávacích přístupů je obohacením prostředí vzdělávání a umožňuje volbu výukového prostředí v kontextu potřeb každého dítěte a každé rodiny. Základní škola využívající Jenský plán jako základní pedagogický systém v ČR zatím neexistuje a pro naše studenty by šlo o atraktivní model pro realizaci praxí.

Na základě výše zmíněných argumentů krajské pracoviště NIDV v Hradci Králové podporuje vznik školy založené na inovativním vzdělávacím konceptu – Jenském plánu. Absence alternativní školy tohoto typu je v Hradci Králové zřejmá.

Mgr. Jana Berkovcová
vedoucí krajského pracoviště
Národní institut pro další vzdělávání
Hradec Králové

V Hradci Králové, 8. 6. 2015

Vyjádření děkana Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Stanovisko vedení Pedagogické fakulty k záměru zřídit v Hradci Králové základní školu alternativního typu na principech Jenského plánu

Prostřednictvím osobního kontaktu s panem Mgr. Janem Sýkorou a na základě kompletní dokumentace, která mi byla poskytnuta, jsem měl možnost se zevrubně seznámit se záměrem otevřít v Hradci Králové Základní školu Hučák vycházející z modelu tzv. Jenských škol, které jsou hojně rozšířeny v některých západních zemích (navrhovatelé mají vazbu na Holandsko). Jenské školy řadíme mezi osvědčená alternativní školská zařízení.

Uvedený záměr vítáme, neboť zvyšuje různorodost nabídky vzdělávacích cest v našem krajském městě a může být inspirací i pro tradiční formy základního vzdělávání. I z pohledu naší pedagogické fakulty je zřízení a provozování základní školy tohoto typu velmi žádoucí. Potenciálními „zakladateli“ ZŠ Hučák nám byla nabídnuta spolupráce již ve fázi přípravy tohoto alternativního vzdělávacího projektu v HK. Samozřejmě se postupně nabízejí další formy kooperace mezi fakultou a projektovanou školou: prostor pro konání praxí našich studentů, pro realizaci komparativních výzkumů a samozřejmě v budoucnu lze počítat i se zařazením této školy do kategorie tzv. fakultních škol.

Závěr: Zřízení ZŠ Hučák chápeme jako přínosné pro vzdělávání dětí v krajském městě a současně se nám jeví užitečným a obohacujícím ve smyslu zmíněné spolupráce s PdF UHK při pregraduální přípravě budoucích pedagogů.

V Hradci Králové, 10. 6. 2015

Doc. PhDr. Pavel Vacek, Ph.D.

Děkan

Pedagogická fakulta UHK

Základní
škola
Hučák

E: info@hucak.cz
W: hucak.cz
T: +420 736 156 764

Adresa:
Hradec Králové
V Lipkách 692/1a, 500 02

